

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ ТА НАУКИ УКРАЇНИ
ВІННИЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ МИХАЙЛА КОЦЮБИНСЬКОГО
ФАКУЛЬТЕТ ПРАВА, ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ
КАФЕДРА ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ

КУРСОВА РОБОТА

з Контролінгу

на тему

«Регулювання процесу управлінського контролю в публічній сфері»

Студентки 4 курсу, АПУА групи
спеціальності 281 «Публічне управління та
адміністрування»
Романовської Юлії Віталіївни

Науковий керівник:
К. н. з держ. упр., ст. викл.
Заболотна Наталія Михайлівна

Національна шкала _____
Універсальна шкала _____
Оцінка: ECTS _____

Члени комісії

_____	_____
(підпис)	(прізвище та ініціали)
_____	_____
(підпис)	(прізвище та ініціали)
_____	_____
(підпис)	(прізвище та ініціали)

Вінниця – 2023 рік

ЗМІСТ

Вступ	3
Розділ 1. Теоретичні основи процесу управлінського контролю в публічній сфері	6
1.1. Сутність, принципи та функції управлінського контролю	6
1.2. Особливості організації процесу контролю в публічній сфері	11
Розділ 2. Аналіз регулювання процесу управлінського контролю в публічній сфері	16
2.1. Сучасний стан регулювання управлінського контролю в публічній сфері в Україні	16
2.2. Проблеми у сфері регулювання процесу управлінського контролю в публічній сфері	21
Розділ 3. Шляхи вдосконалення регулювання процесу управлінського контролю в публічній сфері	24
3.1. Зарубіжний досвід регулювання процесу управлінського контролю в публічній сфері	24
3.2. Пропозиції щодо вдосконалення регулювання процесу управлінського контролю в публічній сфері України	29
Висновки	34
Список використаних джерел	37

ВСТУП

На сучасному етапі розвитку Україна переживає складний, динамічний перехід до сучасного громадянського суспільства. Забезпечення незалежної діяльності інститутів громадянського суспільства та посилення їх впливу на прийняття суспільно значущих рішень дозволяє модернізувати та створити ефективне та прозоре державне управління.

В умовах децентралізації української економіки та зменшення впливу держави на політичні, економічні та соціальні процеси виникає нагальна потреба застосування нових форм господарювання в державному секторі. Старі методи управління, засновані на широкому використанні влади, командування, порядку та суворого управління, повинні бути замінені ефективністю надання державних послуг як рушійною силою, пріоритетом використання ринкових інструментів для регулювання економіки та інноваційність стратегій планування для покращення якості життя людей. У питанні формування нової моделі державного регулювання та контролю економіки необхідно виходити з того, що сучасні державні менеджери намагаються максимально раціонально використовувати наявну інфраструктуру для забезпечення суспільних благ та задоволення суспільних інтересів.

Велика різноманітність управлінських рішень, що приймаються державними адміністраціями, ускладнює процес їх прийняття. Відомо, що саме прийняття рішень є основою управлінської діяльності взагалі та в публічному адмініструванні зокрема. Через те, що публічне управління є складним соціально-економічним процесом, прийняття рішень у його сфері потребує багато зусиль та часу на збір та обробку інформації, а помилки можуть призвести до соціальної нестабільності і непередбачуваних наслідків у майбутньому, як близькому так і віддаленому.

Рішення, що приймаються на рівні держави і стосуються всього суспільства або найважливіших його сфер, можуть регулювати поведінку всіх основних соціальних груп та окремих громадян, повинні мати високу якість, помилки можуть призвести навіть до краху державного устрою країни.

Актуальність обраної теми курсової роботи полягає в тому, що в умовах євроінтеграції модернізація системи державного управління України реалізує проблему створення інститутів комплексного громадського контролю за діяльністю органів державної влади, що стало важливим чинником системи державного управління багатьох розвинених демократій світу. Вищенаведені питання є особливо актуальними в контексті реформування державної служби, основною метою якого є створення професійної, ефективної, стабільної, авторитетної команди державної служби, здатної відповідати викликам сьогодення.

Метою курсової роботи є дослідження теоретичних та практичних аспектів регулювання процесу управлінського контролю в публічній сфері та пошук шляхів його вдосконалення.

Поставлена мета обумовила вирішення наступних завдань:

- розглянути теоретичні основи процесу управлінського контролю в публічній сфері;
- визначити сутність, принципи та функції управлінського контролю;
- ознайомитись з особливостями організації процесу контролю в публічній сфері;
- проаналізувати сучасний стан регулювання управлінського контролю в публічній сфері в Україні;
- визначити проблеми у сфері регулювання процесу управлінського контролю в публічній сфері;
- запропонувати шляхи вдосконалення регулювання процесу управлінського контролю в публічній сфері.

Об'єктом дослідження курсової роботи виступає процес управлінського контролю в публічній сфері.

Предметом є теоретичні та практичні аспекти здійснення регулювання процесу управлінського контролю в публічній сфері.

Вирішення поставлених у роботі завдань забезпечувалося використанням основних методів дослідження, а саме методів наукової абстракції, аналізу, синтезу,

індукції, дедукції, логічного аналізу, системного підходу тощо. Для розв'язання визначених завдань також застосовувались наступні методи: монографічний – при вивченні літературних джерел та нормативно-правових актів; теоретичне узагальнення, порівняння та аналогії – для розкриття сутності понять «управлінський контроль», «контроль в публічній сфері»; аналізу – для дослідження сучасного стану регулювання управлінського контролю в публічній сфері в Україні; синтезу – для формулювання висновків.

Курсова робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел, додатків. Основний зміст роботи викладено на 37 сторінках друкованого тексту. Список використаних джерел налічує 30 найменувань.

ВИСНОВКИ

Контроль — це процес забезпечення досягнення цілей організації шляхом постійного моніторингу її діяльності та усунення відхилень, що виникають. Контроль може бути спрямований на окремий вид діяльності в організації або на цілу їх сукупність.

Під управлінським контролем слід розуміти систему обліку та використання інформації з метою оцінки ефективності використання ресурсів об'єкта (фінансових, трудових, матеріальних, нематеріальних) та об'єкт контролю в цілому, що спрямована на досягнення визначеної стратегії.

Управлінський контроль — одна з основних функцій менеджменту, метою якої є здійснення кількісної та якісної оцінки роботи та облік результатів роботи організації. Основними інструментами для цього є спостереження, перевірка сторін діяльності, облік і аналіз. У загальній системі управління засоби контролю виступають як елемент зворотного зв'язку. За результатами контролю вносяться корективи в раніше прийняті рішення, плани, норми і нормативи. Ефективні засоби контролю є стратегічно орієнтованими, орієнтованими на кінцеві результати, реалізованими своєчасно та достатньо простими.

Особливість організації процесу контролю у публічній сфері полягає у тому, що процес контролю розглядається як форма здійснення державного управління він перевіряє виконання законів та інших нормативних актів з метою запобігання відхиленню від норм і правил, передбачених законом. Воно виконує особливі функції держави, які знаходять своє відображення в діяльності її інститутів, спрямованих на отримання та аналіз інформації про процеси та явища, що відбуваються в суспільстві, виявлення порушень норм та окремих приписів.

Сучасний стан регулювання управлінського контролю в публічній сфері в Україні зазнав суттєвих політичних змін, які стали результатом розвитку ринкових і

демократичних процесів, оскільки Україною був вибраний курс демократичних реформ та об'єктивні процеси розвитку й модернізації суспільства, що в цілому визначають перехід від традиційних моделей управління до розбудови їх механізмів на засадах демократичного врядування. Взаємодія між державними і громадськими структурами розвивається завдяки стрімкому прогресу інформаційно-комунікаційних технологій та ЗМІ.

До основних проблем у сфері регулювання процесу управлінського контролю в публічній сфері можна віднести:

- недосконалість нормативно-правового забезпечення;
- дефіцит сучасних управлінських знань в управлінській еліті, надзвичайна забюрократизованість процесів прийняття і виконання управлінських рішень, низький рівень кваліфікації державних службовців;
- недосконалість організаційного забезпечення;
- проблемні аспекти у формуванні прогнозно-планових документів;
- несистемне реагування органів державної влади та управління на соціально-економічні та екологічні проблеми та інші.

Кожна країна має свою систему регулювання процесу управлінського контролю в публічній сфері своєю, яка сформувалася відповідно до історичних умов, географічного положення, політичних подій та національних особливостей, які складались протягом періоду формування сучасних держав. Варто зазначити, що необхідність змін та удосконалення процесу управлінського контролю в публічній сфері в Україні повинні ґрунтуватися не лише на фіксації нових управлінських нововведень, а й на комплексному врахуванні досвіду функціонування системи публічного контролю управління та здобутків зарубіжних держав.

Було запропоновано напрями удосконалення процесу управлінського контролю в публічній сфері. Встановлені напрямки розвитку системи управлінського контролю у публічній сфері стосується розвитку державою контрольно-наглядової діяльності в

рамках нормативно-правової бази та здійснення нею санкціонованої діяльності, а також здійснення контрольно-наглядових заходів.

Таким чином, на нашу думку, основною вимогою базової моделі нової системи процесу управлінського контролю у публічній сфері є забезпечення відповідності певних дій та заходів принципам систематичності та координації, оскільки їх відсутність або нехтування може призвести до плутанини, непослідовності та навіть проявів передчасності, що порушує цілісність, стабільність та очікувану ефективність функціонування державно-управлінських та адміністративних систем, які існують сьогодні.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бінько І. Публічне управління та адміністрування: співвідношення понять. *Вісник АПСВТ*. 2020. №3-4. С. 41-47.
2. Барановський М. Удосконалення механізму реалізації контрольної функції в організації. *Інноваційні технології в менеджменті та публічному управлінні: зб. тез доп. загальноунів. наук. конф.* [м. Тернопіль, квіт. 2016 р.]. Тернопіль: Тайп, 2016. С. 317-319.
3. Larisa Rodchenko, Oksana Volkova, Vasyl Kopytko, Maksym Tsutskiridze, Iryna Ageieva, Olena Nikoliuk (2019) Modelling the Risk Management of Financial Investments by the Fisher Criterion in Public Administration Volume-8 Issue-9, July 2019, ISSN: 2278-3075 (Online) Published By: Blue Eyes Intelligence Engineering & Sciences Publication, p. 66-69
4. Ставицький О. В. Оцінка та контроль у системі стратегічного управління. *Економічна наука: журнал*. Київ, 2015. С. 49-52.
5. Dudin M.N., Lyasnikov N.V., Sekerin V.D., Gorohova A.E. Historical aspects of global transformation of engineering thought in industry and agriculture in the context of changing the technological modes. *AmericanEurasian Journal of Sustainable Agriculture*. 2014. Vol. 8. № 6. P. 17–22.
6. Parfenova M.J., Babishin V.D., Yurkevich E.V., Sekerin V.D., Dudin M.N. Methodology making management decisions based on a modified Ramsey model. *Asian Social Science*. 2014. Vol. 10. № 17. P. 292–301.
7. Терещенко М.М. Державний контроль: сутність, основні підходи та концепції. *Вчені записки ТНУ імені В.І. Вернадського. Серія: Державне управління*. 2019. № 4. С. 117–121.
8. Пархоменко–Куцевіл О. І. Контроль та облік у системі публічного управління. *Науковий вісник: Державне управління*. 2018. №1. С. 79–90.
9. Лозовський О.М. Особливості управлінського контролю в діяльності організацій. *Економіка і суспільство*. 2018. №19. С. 467-471.

10. Бутинець Т.А. Управлінський контроль та його елементи. *Вісник ЖДТУ. Економічні науки*. 2017. № 1. С. 24–29.
11. Гуцайлюк З.В. Облік і контроль у ринковій економіці: елементи концепції: *монографія*. Тернопіль: Крок, 2013. 176 с.
12. Корінько М.Д. Контроль та аналіз діяльності суб'єктів господарювання в умовах її диверсифікації: теорія, методологія, організація: *автореф. дис. ... д-ра екон. наук: спец. 08.06.04 – «Бухгалтерський облік, аналіз та аудит»*. Київ: 2008. 38с
13. Жукова Є.О. Публічне адміністрування та державне управління: співвідношення управління. *Електронне наукове видання «Аналітично-порівняльне правознавство*. 2022. С. 137–140 с
14. Кузнецов А.А. Управлінський контроль: сутність та значення. *Європейський вектор економічного розвитку*. 2015. № 2 (19). С. 97–106
15. Орел В.М. Сутність і роль контролю як функцій управління. *Ефективна економіка*. № 6. 2013. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=3763>
16. Корінько М.Д. Управлінський контроль в системі функціонування суб'єктів господарювання. *Інтелект XXI*. 2019. № 5. С. 49–54.
17. Ковтун Т.В. Система внутрішнього контролю як невід'ємний елемент операційної системи підприємства. *Вісник Хмельницького національного університету*. 2016. № 6. Т. 1. С. 165–170.
18. Марчук У.О. Функції контролю в системі управління підприємством. *Економіка, фінанси, право*. 2013. № 1. С. 31–34.
19. Нечаєва І. А. Особливості управління підприємством на основі використання сучасних технологій і систем менеджменту. *Ефективна економіка*. 2017. № 9. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=5771>
20. Тур О. В. Управління бізнес–процесами на підприємстві. *Ефективна економіка*. 2018. № 6. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/6_2018/59.pdf

21. Решота О. А. Особливості розвитку публічного управління в Україні: сучасні тенденції та проблеми. *Державне управління: удосконалення та розвиток*. 2020. №3. URL: http://www.dy.nayka.com.ua/pdf/3_2020/39.pdf
22. Сидоренко Н. Сучасні тенденції розвитку публічного управління. *Аспекти публічного управління*. 2022. Том 10. №3. С. 59-63
23. Даниленко А. О. Сучасні тенденції розвитку сектора публічного адміністрування. *Наукові записки*. 2020. №8. 111–116.
24. Загурська-Антонюк В. Ф. Сучасні тенденції децентралізації державної влади та їх реалізація в Україні. *Державне управління: удосконалення та розвиток*. 2019. № 2. URL: <http://www.dy.nayka.com.ua/?op=1&z=1391>
25. Пастух К. Публічне управління та адміністрування в забезпечення сталого розвитку територій та держави: теоретико–організаційний аспект. *Науковий вісник: Державне управління*. 2022. № 1(11). С. 186–203
26. Любченко М. П. Зарубіжний досвід організації контролю у сфері публічного управління. *Державне будівництво та місцеве самоврядування*. 2015. №29. С. 18–31
27. Шевченко А.С. Порівняльний аналіз окремих аспектів підготовки магістрів публічного адміністрування в США та в Україні. *Вісник Черкаського університету*. 2017. Вип. № 15. С. 137–144.
28. Якобчук В. П. Теорія економіки в підготовці фахівців з публічного управління: зарубіжний досвід та вітчизняна практики. *Державне управління: удосконалення та розвиток*. 2021. №2. URL: http://www.dy.nayka.com.ua/pdf/2_2021/41.pdf
29. Сабурова Г.Б. Основні напрями розвитку системи публічного управління в Україні. *Публічне управління та адміністрування в Україні*. 2021. № 21. С. 23–27
30. Реформа системи державного управління та місцевого самоврядування в Україні: стан, виклики, перспективи здійснення : наукова доповідь / авт. кол. ; за заг. ред. В. Куйбіди. Київ : НАДУ, 2018. 180 с.